СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 81. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 28-го квітня 1943. No. 81. Jersey City, N. J., Wednesday, April 28, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ДО 15,000 МАЙНЕРІВ ПОКИНУЛО РОБОТУ ЧЕРЕЗ СПІР ЗА ПЛАТНЮ

ВАШИНҐТОН. — З Західної Пенсилвенії, Алябами і Кентоки доносять, що майнери зачали покидати роботу, не зважаючи на урядові упімнення та поклик Ради Военної Праці, що взивають робітництво залишити страйки, а віддавати спори під рішення іншим способом. Рада Военної Праці видала ще останній поклик, висланий телеграфічно до Джана Л. Луїса, голови Юнайтед Майн Воркерс, та до окружних майнерських лідерів, в якому взиває їх вплинути на майнерів, щоби вертали до роботи. Поклик звертає увагу, що военна продукція не може бути перервана не тільки в майнах, але й в тих інших родах продукції, що залежні від достави вугілля. Теж пригадує, що на фронті є багато майнерів та їх синів, та висказує надію, що майнери возьмуть усе те під розвагу і погодяться на те, щоби їхній спір за заробітну платню був полагоджений без страйку.

ФОРМАЛЬНО НЕ БУДЕ МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ

НЮ ЙОРК. — В Ню Йорку в готелі „Рузвелт" радить майнерський „Інтернешенел Палисі Коміті" над положенням у справі майнерських домагань. Кажуть, що Луїс, що проводить нарадами, не проголосить страйку, а тільки те, що майнерська юнія залишається в пятницю від півночі без контракту з власниками копалень, супроти чого буде дана окружним і місцевим орґанізаціям вільна рука, що далі робити. А це знову, як кажуть, є нічим іншим, а тільки даним майнерам знаком, щоби залишити працю в майнах. Бо майнери завжди держались того, що не працюють, як нема контракту.

ВИДАЄМО ПОНАД ШІСТЬ БІЛЮНІВ МІСЯЧНО.

ВАШИНҐТОН. — Державні видатки перейшли в тому році минулої пятниці суму 60 білионів долярів. З того видано на военні потреби $55,000,000,000, а решта на інші цілі. За десять місяців видано $60,-289, 330,414. Яка це сума видно по тому, що в минулому році видано в тому самому часі $23,155,983,332. З цього виходить, що военні видатки збільшаються, чим довше ведеться війну. Цього року припадає тих видатків приблизно 6 біліонів місячно.

НЕ ЗАТОПЛЕНО АМЕРИКАНСЬКОГО ЛІТАКОНОСЦЯ.

ВАШИНҐТОН. — Пропаґанда націстів розголошує на всі застави, що німецька субмарина затопила десь на середині Атлянтику американський літаконосець „Рейнджер". Департамент маринарки повідомляє, що це неправда. Цього літаконосця не затоплено, ні не ушкоджено. Ні тепер, ні передше. Ні теж якогось іншого. І ні на Атлянтику, ні на якихсь інших водах.

МАЄ ПРАВО ОХОРОНЯТИ КОНСУМЕНТА.

НЮ ЙОРК. — Мейор Ля Ґвардія, намагаючись заставити продавців придержуватись максимальних цін, зарядив висилку судових завізвань 1,370 особам, що не придержуються максимальних цін. Заявив, що 1,015 з обвинувачених признались, що провинилась. Та тепер продавці квестіонують, чи майор має право таке робити. Знову Ля Гвардія каже, що люди мусять їсти, а місто має право охороняти консумента.

ЗНПОВІДАЄ, ЩО ФРАНЦУЗИ ОБЄДНАЮТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Камітан Андре Мороа, Французький письменник, вояк і критик, років 58, що його тепер приняв ґен. Жірод у військові ряди, заявив, що кожний француз хоче боротись за визволення Франції: один під ґен. де Ґолем, а другий під ґен. Жіродом. Та це не означає, що французи не спосібні до якогось обєднання. Вони злучаться, казав Мароа, в одній хвилині, як тільки вступлять на французьку землю, як зачнеться інвазія Европи з боку Аліянтів.

ЩЕ НЕ ЗНАЮТЬ НАШИХ ТРУДНОЩІВ.

ВАШИНҐТОН. — Віцепрезидент Волес, вернувши з своєї подорожі по краях Латинської Америки, заявив ґазетярам, що може ствердити, що всі ті краї, які відвідував, а було їх сім, готові до найтіснішої кооперації з Злученими Державами. Одне, казав Волес, їм тяжко зрозуміти, що в нас замало кораблів, щоб їм достарчувати те, чого потребують. Всі вони бажалиб діставати більше товарів. А так є, казав Волес, що нам треба приблизно 10 тонів корабельного транспорту, щоби заосмотрити вояка за морем в те, що йому потрібне, а 20 тонів, коли іде про летуна. Очевидно, що Злучені Держави забралиб багато дечого з держав Латинської Америки, коби були тільки вільні кораблі.

ДВА РОКИ ЗА САБОТАЖ ПРИ ПРАЦІ.

БАЛТІМОР. — За саботажування праці при літаках в фабриці літаків „Мартін" дістав два роки тюрми Гарвей Лі Томас, років 21. Казав, що він псував деякі частини тільки на те, щоби переконатись, чи це робітники завважать і направлять.

Щоби Виграти Війну—Треба Стояти Грудь об Грудь Проти Ворога

СКЕНЕКТЕДІ (Ню Йорк). — Не можна перемогти ворогів самою продукцією. Ні тим, що будемо ждати, аж ворог заломиться у нутрі. Бо ніщо інше не зломить сили націстів і японців, а тільки справжня фізична боротьба. Ось такі думки висказували з нагоди 148-річного закінчення шкільного року в Юніон Каледж такі визначні особи як Джозеф Кларк Ґру, американський амбасадор до Японії перед Перл Ґарбор; ген. Брегон Б. Зомервил, начальний генерал армейських сил; Сесил Бравн, военний кореспондент і автор книжки „Суез ту Сингапор"; як теж Диксон Райен Факс, президент Юніон Каледж. Замітне те, що амбасадор Ґру хвалив американських япониів, що тут родились і виховались. Казав, що вони є „цінним елементом" і жалував, що війна змусила уряд поробити деякі кроки, якими заквестіоновано їхню льояльність через зле поведення японської меншини.

ЗАКИДАЮТЬ, ЩО В АРМІЇ ҐЕН. ЖІРОДА ШИРИТЬСЯ АНТИСЕМІТИЗМ

НЮ ЙОРК. — „Оверсіз Нюс Ейдженсі" оголосило, що є документи на те, що ґен. Анрі Гонор Жірод хоче зробити жидів в Франції „нижчими громадянами". Він мав видати розпорядок, щоби офіцири і підофіцири жидівського походження не були приділені до „воюючих частин", щоб таким чином не були заховані до „военних ветеранів" і як такі не стали повними французькими горожанами.

Совєти Зривають Звязки з Польським Урядом на Вигнанню

МОСКВА. — У понеділок вечером советський уряд подав до часописів вістку, що він зірвав дипльоматичні зносини з польським урядом на вигнанні.

У ноті, переданій на руки польського амбасадора в Куйбишеві, Тадеуша Ромера, комісар заграничних справ Молотов каже, що своїм закликом до Інтернаціонального Червоного Хреста в Женеві розслідити німецькі обвинувачення советського уряду за масове вбивство польських офіцирів коло Смоленська польський уряд пішов на націстичну кампанію проти советського уряду. Цей крок советський уряд називає зрадницьким ударом у советський союз, а мотивом до цього уважає вимушення на советській Україні, советській Білоруси й советській Литві певних територіяльних уступок. Все це, мовляв, переконує советський уряд, що Польща зісунулася на дорогу згоди з Гітлером і приняла супроти советського союзу становище ворога.

Безпосереднім наслідком цеї ноти буде те, що польський амбасадор і весь його штаб, разом коло 60 осіб, незадовго, здається до чотирох днів, покинуть Куйбишів.

Кореспондент „Юнайтид Пресу" у Москві каже, що зірвання зносин є завершенням цілої низки непорозумінь між советським урядом і польським урядом на вигнанні, котрі повтарялися від 20 місяців котрі одначе заглаювано в інтересі аліянської єдности. Коли тепер прийшло до остаточного зірвання зносин, подраження обявляють навіть звичайні советські громадяни. Заповідь зірвання „Юнайтид Прес" добачувала в недавному нападі газети „Правди" на польський уряд у Лондоні за згоду на німецьку кампанію проти Росії.

ВІДГУКИ ЗІРВАННЯ У ЛОНДОНІ

ЛОНДОН. — Зараз на вістку про російське зірвання зносин з польським урядом на вигнанні британський кабінет міністрів відбув поспішне засідання, видно для обдумання кроків для негайного зближення Росії й Польщі.

Часописи розглядають зірвання зносин як перемогу для націстичної пропагандивної машини й напирають на уряд, аби він подбав за те, аби ця перемога була тільки часовою.

Польський уряд на вигнанню теж негайно скликав збори свого кабінету, а до того часу відмовився дати якунебудь заяву.

ВІДГУКИ ЗІРВАННЯ В ВАШИНҐТОНІ

Американський департамент стейту ще не подав офіціяльної заяви про зірвання звязків між Росією й Польщею. Один речник департаменту стейту заявив одначе, що департамент приняв цю вістку з жалем, бо вона прийшла якраз тоді, як Америка робить заходи, аби відтягнути Фінляндію від Осі.

Багато людей у Вашинґтоні уважає зірвання зносин між Росією й Польщею перемогою для націстичної пропаґанди, котра постійно капіталізувала страхи поляків і фінляндців перед Росією, чим загострювала спір за західні границі Росії.

Советська амбасада видала бюлетин, у котрому говориться, що націстична пропаґанда видумала цілу смоленську справу, аби виправдати націстів і зложити вину на советський уряд.

Польський амбасадор Цехановскі відбув конференцію з підсекретарем стейту Сомнером Велесом.

ОБІ РУКИ ЗАНЯТІ.—Тоні Мастроян, вояк американської армії в Африці, бере від Червоного Хреста одною рукою цигарети, другою каву.

АЛІЯНТСЬКІ СУБМАРИНИ ЗАТОПИЛИ 10 КОРАБЛІВ КОЛО ТУНІСУ

ЛОНДОН. — Британська адміраліція подала заяву, що британські підводні човни, що оперують проти ворожих кораблів на Середземному морю, затопили або ушкодили десять кораблів. Між ушкодженими кораблями є один кружляк і один нафтовоз. Чотири кораблі, котрі адміраліція записала як ушкоджені, правдоподібно теж потонули.

Операції розтагалися від заливу Каліярі на Сардинії до Рівієри й побережжя Тунісу.

Літаючі фортеци теж завдали поважні втрати кораблям Осі, затоплюючи один великий пасажирський корабель коло західного берега Социлії.

НІМЦІ ХВАЛЯТЬСЯ ЗАТОПЛЕННЯМ ЛІТАКОВОЗА.

Берлінське радіо подало на Великдень вістку, що німецькі підводні човни затопили на північній частині Атлянтику американський літаковоз „Рейнджер".

Корабель бут збудований 10 літ тому й мав 14,500 топ містоти. Має він на собі залоги близько 1,800 осіб.

Американська фльотна команда заперечила німецьку вістку, кажучи, що німці не затопили ні цього ні ніякого іншого літаковоза, ні на Атлянтику, ні на ніякому іншому океані.

АЛІЯНТИ ГОТОВІ ДО ОСТАННЬОЇ ОФЕНЗИВИ НА ТУНІС.

ГОЛОВНА АЛІЯНТСЬКА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Амереканські, британські й французькі війська в Тунісі без упину посуваються далі наперед, збиваючи ворога на щораз меншому просторі. Захопили вони вже просто всі горби, що панують над рівниною довкола Бізерти й Тунісу, двох головних міст Тунісу, за котрий буде зведений незадовго остаточний бій, до якого аліянти підсувають усі сили.

Американські станули вже всего 12 миль від Матеру. Британці зліквідували ґарнізон у Гейдус й пруть на Джебел Танґуш. Ще далі на полудне французи наступають на Понт Фагс й Джебібіна, а на схід від них британці посуваються здовж побережжя моря на північ від Енфідавілю. В багатьох секторах ворог відступає в безпорядку.

Головна кватира ґенерала Айзенговера подала, що ворог утратив у Тунісі від початку січня до середини квітня 66,000 вбитих, ранених або полонених, 250 повзів, 3,000 моторових возів, 425 гармат, 2,618 літаків.

Ворог потерпів теж поважні втрати на морю. Одна аліянтська субмаринова фльотиля, зложена з французьких, голяндських, польських, грецьких і югословянських човнів, затопила на Середземному морю недалеко від Тунісу від 8 листопаду 85 ворожих кораблів.

НІМЦІ ПРОБУЮТЬ ОФЕНЗИВУ НАД ІЛЬМЕНОМ.

ЛОНДОН. — Німецькі війська почали несподівано офензиву над озером Ільменом, що лежить недалеко від Ленінґраду, але російські війська їх вибили зо занятих позицій. Німці втратили близько тисячу вояків.

Берлінське радіо признало, що червона армія заняла гори довкола Новорісійська, останного російського порту на Кавказі, що находиться в німецьких руках. У тих околицях німці час від часу пробують атакувати.

ДЕРЖАВИ ОСІ ДЕНЕРВУЮТЬСЯ МОЖЛИВІСТЮ НАЇЗДУ БАЛКАНУ.

КАЇРО. — Приходячі сюди вісти з балканських країв вказують на велике зденервовання держав Осі можливістю близького наїзду аліянтів на Балкан. Італійці денервуються більше інших, побоюючися, що інвазія почнеться ще до закінчення кампанії в Тунісі.

БЕРЛІН КАЖЕ, ЩО ВІССЮ В АФРИЦІ КОМАНДУЄ РОМЕЛЬ.

ЛОНДОН. — Берлінське радіо подало заяву, що маршал Ромель ще далі в Африці й особисто командує військами Осі. Мовляв, він уплянував цілу кампанію в північній Африці до найменших подробиць.

Радіо видно заперечувало подану деякими британськими ґазетами вістку, що Ромель уже виїхав з Африки та що Гітлер поставив його командантом на іншому фронті.

НАЦІСТИ ВИГОЛОДЖУЮТЬ СВЯЩЕНИКІВ.

БЕРН. — Один часопис у Ціріху подає, що націстичний уряд переводить плянове виголоджування католицьких священників і протестантських проповідників у концентраційнім таборі в Дахав, коло Мінхена.

У тому таборі умерли досі від недоїдання півтора тисячі польських католицьких священиків. Подібна доля стрічає й німецьких священників.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Америка й Фінляндія

Заява департаменту стейту в Вашингтоні про відкликання з Фінляндії всіх членів американського посольства в Гелсінкі звернуло очі всего світу на відносини між Америкою й Фінляндією. Без огляду, якби не оцінювати значіння цього посунення, всі признають, що тут наближається мент основного вияснення цих відносин.

Що відносини між Америкою й Фінляндією вимагають такого вияснення, не підлягає великому сумнівови. Ці відносини є справді ненормальні. Америка веде тепер війну проти сильних, безоглядних і досі ще не переможених ворогів. Війна йде на життя й на смерть: ворог зміряє до знищення Америки й її союзників, а Америка домагається як першої умови закінчення війни без умовної здачі ворога. В цій війні маленька, але важненька Фінляндія дає допомогу нашому ворогови, воюючи завзято проти одного з наших союзників.

Певна річ, що Америка розуміє добре ненормальне положення Фінляндії. На це Америка чейже дала аж забагато доказів: і при повстанню теперішньої фінської держави, і за її двацятьлітнє існування, і підчас її першої війни проти Росії. Навіть як Фінляндія найшлася в новій війні з Росією, навіть тоді Америка ще находила не одне вирозуміння для Фінляндії, а доказом цього є удержування з нею правильних дипльоматичних зносин.

Одначе участь Фінляндії у війні по боці Осі робила й робить Аліянтам великі шкоди. З Фінляндії можуть держави Осі робити різні бешкети в аліянтських транспортах північними морями. Участь Фінляндії займає на північному фронті поважні сили аліянтів, які могли бути вжиті з користю деінде.

Через те зрозуміло, що Америка старалася переконати Фінляндію, що вона не може більше розчисляти на приязнь Америки, якщо вона буде далі воювати по боці Осі. Першою такою осторогою було відкликання американського посла з Гільсінкі до Вашингтону. Його до Фінляндії вже більше не пущено. За якийсь час пішли поголоски, що Фінляндія вже бажає мира, але зараз потім прийшли вісти, що Німеччина наперла ще сильніше на Фінляндію та що вона сепаратного мира не зробить. Викликання всего персоналу американського посольства з Фінляндії означає, що Америка не вважає за потрібне удержувати правильні дипльоматичні зносини з нею.

Означати це може одно з двох: аби Америка вважає Фінляндію ворожою собі країною, що рішилася на воювання з Америкою та її союзниками до кінця; або Америка вважає Фінляндію приязною до Америки країною, яка одначе тепер не може проявляти своєї волі, бо вона находиться в окупації чужої переважаючої сили, або іншими словами, що Фінляндія нині не є вже більше самостійною державою в правдивім розумінню слова. Як саме дивиться на Фінляндію Америка, покищо ще не знаємо, але незадовго будемо знати.

Винищувати Варварство

Як та війна скінчиться і зачнеться будувати новий світ, то, як нам здається, треба буде відразу звернути пильну увагу на ті джерела, звідки беруться ось такі дикунства як, наприклад, вимордовання тисячів польських офіцирів під Смоленськом. Бо що тих офіцирів, яких мало бути щось десять тисяч, вимордовано, то це вже так якби було правдою,-бож спір іде тільки за те, хто їх вимордував: націсти чи комуністи, німці чи большевики. І такий факт як той, що японці розстріляли американських полонених летунів, теж дикунський, і ще який дикунський: Бо не іде тут про число жертв цього варварства, яке невелике, але про сам характер злочину. Подібне можна сказати теж і про страчення Советами двох польсько-жидівських соціялістів, Альтера і Ерліха. Теж і тут не іде про число, а про те, за що їх розстріляно та про цинізм, яким цей злочин виправдується, коли подається як причину вбивства таку вину, в яку буквально цілий вільний світ не годен повірити. Крім таких випадків, день за днем доносять нам ґазети з країв, що опинились під націстівською окупацією, повно вісток про вішання, що аж вірити не хочеться, щоб щось подібне могло існувати в 20-тім століттю. Але така є дійсність.

Що з тим усім не може погодитись ніяка культурна людина в світі, це самозрозуміле. І то навіть тоді, колиб хтось обороняв це воєнними обставинами, колиб пробував себе виправдувати „воєнною відплатою", чи чимсь подібним. Тому добре, що в часах, коли ми звикли до цього, що люди гинуть кожного дня на ріжних фронтах тисячами, ми відчуваємо обурення, коли маємо до діла з ось таким варварством як те, якого допустилась японська воєнна кліка, мордуючи американських летунів, хоч тих жертв було тільки кілька. Ось такого обурення треба якнайбільше, бо таким чином скорше впораємось з ворогами цивілізації й подбаємо, щоби таких злочинств не було не тільки в часі війни, але й в часі мира. Кумьтурний і демократичний світ не може допускати до такого, щоби в мирних часах ділялись, наприклад, ось такі злочинства, яких допускались окупанти України над українським народом. Бо як у мирних часах, коли нема ніякого бунту і спротиву проти влади, можна підданих мордувати міліонами в такий спосіб, як їх мордовано советською владою в Україні в часі навмисне для цеї цілі спричиненого голоду, то яке диво, коли в війні діються подібні морди і то ще на далеко менші розміри! Ось тому, як тільки зломимо націстичне варварство, не можемо залишити недоторкаємими інші джерела подібних варварств, якщо хочемо знищити ось те лихо до корення. Тиранія мусить бути радикально винищена, під яким плащиком вонаб не укривалась. І не повинна бути допущена в Европі, чи в світі взагалі, така влада, що спиралась би на диктатурі, терорі й варварстві. Розсліди, які Обєднані Держави будуть переводити над злочинцями з держав „Осі", мусять заставити їх поробити рівночасно заходи, щоби не було нікого теж в ряді Обєднаних Держав, що опирав би свою владу на варварстві.

Проф. Микола Чубатий.

ЯКИМ ШЛЯХОМ МОЖЕ ДІЙТИ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ДО ВЛАСНОЇ ДЕРЖАВИ?

III.

Що робили червоні росіяни, щоби східні українці не були нацією?

Куди хитріший та більше доцільний для себе спосіб обібрали російські комуністи, щоб завернути український нарід східної України до ступня етноґрафічної маси, на всякий випадок, щоб за ніяку ціну не допустити, щоб та частина українського народу стала нацією. Російські комуністи, нинішні правителі Росії, слід признати, мають більше вичуття дійсности ніж царська Росія або й Польща на Західній Україні. Вони зрозуміли, що по подіях 1917-1921 український нарід не то став вже народом з почуттям народньої спільности, але теж виразно прямує дотого, щоб стати державною нацією. Їх ціль та сама, що й за царської Росії, вглитнути український нарід та зробити його частиною російського народу враз з його пребагатою землею, що сталаб власністю московського народу. І їх ціль теж, щоби був тільки один великий руський народ. Тільки вони числяться з тим, що сталося в часі революції та в часі української визвольної боротьби, та щоб дійти до наміченої цілі поділили собі працю на два ступні.

Покищо ніби погодилися з тим, що істнує український нарід, але борони Боже, щоб у нім проявилася якась найменша тенденція стати нацією з власною державою, хочби навіть сфедерованою з Росією. Як сказано, вони вдають, що ніби погодилися з тим, що істнує український нарід, окремий від російського. Тому лишили українську мову в школі, на папері ще й в уряді, але всіми способами прямують до того, щоби наблизити ту мову до російської; поволи систематично так засмітити її впровадженими штучно російськими словами, щоби та різниця ставала з дня на день меншою, аж вкінці практично покажеться злишність окремої української мови у публичному житті

Та рівночасно витворюється серед українських підданих переконання, що російська мова це мова „старшого російського брата". Отже мусить бути відповідно гонорована. Оставлена покищо українська мова, обдерта зі своєї питомої краси засміченням чужими словами, стає таки поволи мовою хлопа, бо мовою буржуя-робітника на засіданні юнії чи комуністичної партії, в уряді є вища мова Пушкіна, Ґоркого та Леніна.

Та куди більше небезпечніший для українського народу зміст, що тою ніби його мовою виповідається.

З української мови прогнано все, що пахне духом вільної України, нема там місця на українське геройство, на світле минуле, що може збуджувати національну гордість українців та родити з них націю. Батьківщина то не Україна, тільки радянський союз, а національні герої, то московський князь Димитрій Донской, Александер Невский, московський боярин Минин, князь Пожарскій, російські ґенерали Суворов, Кутузов ну тай ціла ґалерія нових червоних героїв та духових велитнів з російським червоним поетом Ґорким на чолі. Коли до цього останнього звернулися, чи не перекластиб його творів на українську мову, він заперечив; пощо мовляв перекладати його твори російської мови на „український діялект".

Українських героїв, от хочби козака Байду, полк. Богуна, немає. Хмельницький хороший тільки за це, що привів Україну під московське панування, а Мазепа це зрадник навіть українського народу. Натомісць лютий ворог України, цар Петро І., це добродій українського народу. Не диво проте, що при такій політиці полишена ще українська мова стає проводом, яким всякає в українські душі духова отруя, така сама як за царату, бо й ціль та сама — єдіная неделімая Росія.

Не диво проте, що з Української Академії Наук мусіли розігнати всіх українських істориків з Грушевським на чолі, всіх дослідників української національної літератури, українських по духу писателів й поетів, всіх дослідників економічного та суспільного життя України як окремої одиниці. Вони марно згинули по тюрмах або на засланні. Мусіла згинути українська автокефальна церква. Це була боротьба на життя й смерть з українським мозком та з українським серцем.

Смертельний бій підняли большевики з тим, щоб українці не стали нацією і около цього обертається головна боротьба. Для цього, а не для чого другого згинути мусіли всі українські громадські діячі, навіть комуністичних поглядів, для того, а не для чого другого згинули міліони національно свідомого селянства і робітництва з клеймом — петлюрівців, цього активу українськгоо села і міста, навіть не конечно самостійників. І згине під большевиками кожний і все, що пахне українством як нацією з аспіраціями бути паном на рідній землі, навіть якщоб найшлися ще такі наївні, що думалиб, що можливе державне українське життя у федерації з червоною Росією. Не йде тут про що друге, тільки про безконтрольну експльоатацію української землі Москвою, чого не можнаб робити при істнуванню української держави, навіть сконфедерованої з Росією.

Держава найвищий ступінь розвою народу — нації.

Для народу немає другого виходу — дійти до найвищого ступня розвою народу, себто стати державною нацією, або повільно загинути. Без держави може нарід жити якийсь час, а потім мусить дістати цю природну охорону свого всебічного розвою, або згинути як нарід та повернути до стану етноґрафічної маси і стати жертвою чужинецького винародовлення.

Державне життя нації це не тільки повне панування на власній землі, використовування її дібр, але також природне заборола ідеалів нації, збереження власної душі народу, нескаліченої чужими впливами та експериментами. Власна держава це випростування хребта нації у повний ріст, а вкінці це карта вступу у сімю вільних народів. Ось тут доперва зрозуміємо, чому кожний ворог українського народу, а радше кожний аспірант на посідання його пребагатої землі, так дуже боїться, щоб український нарід й на малім клаптику рідної землі не став господарем, не дістав карти вступу поміж нації світа. Немає держави, немає міжнародної леґітимації на націю.

Не говоримо про нинішну псевдо - державність східної України, бо Росія противна всякому істнуванню української держави денебудь. Вона противна істнуванню Західно-Української Держави, але що більше большевики (Польща теж) поставилися ворожо навіть до самостійної держави українського народу на такім клаптику землі, яким була Карпатська Україна. Наївністю булоб думати, щоби така мала державка моглаб комунебудь загрожувати, щоби могла комунебудь каламутити воду, але всі окупанти української землі поставилися й до Карпатської України ворожо тільки тому, щоб український нарід не дістав тої політичної леґітимації, що він вже повна державна нація. Розуміють добре всі ті, що панували і панують над українськими землями, що мала Карпатська Україна це те євангельське ґірчичне зерно, з якого мусілаб поволи вирости українська держава ступнево на всіх українських землях. Тому те гірчичне зерно з потенціяльною силою стати великим, краще задавити.

Я є того глибокого переконання, що колиб червоній Росії з якихнебудь причин не удалося дістати Західної України під своє панування, то вона тисяч разів воліла би, щоби той край вернув під Польщу без ніяких застережень, ніж мавби бути окремою державою, дарма, що такі російські голосники як Корнійчуки нині на всі заставки кричуть про визволення Західної України з пансько - польського панування. Іде про визволення, але не для державного життя, тільки на це, щоб Західна Україна не стала тим гірчичним зерном, натомісць щоби стала предметом експериментів, що малиб завернути цілий нарід до становища етноґрафічної маси, або ще більше взад. Коли в звязку зі справою Західної України висунув хтось справу плебісциту, себто виявлення правдивої волі населення Західної України, то проти плебісциту заявилася так добре червона Росія як і Польща.

Коли неможлива соборна українська держава, то немає найменшого сумніву, що інтерес, і то животний інтерес українського народу, вимагає вибирати власну державу, хочби на частині української території, і за неї боротися, відкладаючи реалізацію соборної української держави як другий ступінь боротьби. Цього вимагає інтерес української нації, якщо вона має жити. Історія визвольної боротьби інших народів показує, що будучи у такому самому положенні вони все вибирали державни життя хочби на клаптику рідної землі; тому нині втішаються вони повною леґітимацією націй. Взагалі соборність під чужим володінням, не згадуючи вже таке, як комуністичний тоталітаризм, не в силі ніколи зрівноважити користей власної хочби й несоборної держави. Побачимо це на прикладах інших народів.

(Дальше буде).

Закон Смерти

ОПОВІДАННЯ
ОЛЕКСАНДРА КАТРЕНКА.

1)

І як воно зовсім-зовсім недавнім те все давно минуле здається! Прямісенько ненаачеб чи то рік, чи то два тільки всього і промайнуло, або і краще ще того, ненаачеб то ти у сні вчора, тільки вчора те все бачив. Про теж, як полічиш час, що пролинув межи сегодня і тоді, то аж на місці не всидиш, куди там! аж ось як підскочиш, так здивуєшся довжині тій минулого.

Чи давнож таки, здається, я зазнавав таким, яким він тоді собі був, Івана Петровича пана Петренка? Чи давнож? А навсправжки виходить, що не так то і недавно: літ з тридцять, та ще, щоб ви знали, і з хвостиком, з чималеньким хвостиком, у віковічність тимчасом уже пірнули.

Еге! А яким я його, сказати вам, колись то і бачив! Був він тоді собі блискучим офіциром царської ґвардії, кавалеґардом він собі був тоді. Знав я його ще і пізніше троха, та й дуже ще тоді я знав його, коли він був уже взяв собі „абшіта" і, по традиції предків своїх, осівся у гнізді свойому рідному, у власному маєтку, у Хомівці. Саме тоді тільки настав початок часу безкріпацького вже, але мій Іван Петрович тим, не так як інші навколо всі, ані скільки не бентижився; у нього, мовляв, від того ніде ні трохи не свербіло. Куди там! Він увесь, цілком, всією своєю істотою був під могутним тогочасним прогресивним впливом, що його він вивіз тільки що із столиці.

Він сміливо і з запалом усюди, де тільки міг усюди, виявляв найліберальніші ідеї тодішнього часу. Він горою заступався за кріпаків, за їх волю, яка тільки-тільки, кажуж, була тоді вийшла, він репетував за своїх менших братів, аж з піною біля рота і навіть, у самісінькі очи навіть їм, хоч і уважно, але розумно і остро кепкував над своїми старосвітськими сусідами, які на всі лади усюди, й у гостях і дома, тільки не і робили, що лементували, охали, та слізно-слізно скаржилися всім і кожному, один одному, прегірко нарікаючи на свою нещасливу долю, на ось яку не таку прикрість до них уряду, який відобрав, бач, силою від них їх власне, від дідів спадкове добре „женска і муска пола".

Еге, Іван Петрович був поступовою і дуже навіть поступовою людиною свого часу.

Ось, як зараз, він стоїть перед моїми очима: Велетенського зросту, станом стрункий, в могутних плечах дуже огрядний, груди широкі, виперті аж горою, та ще й зовсім заслонені гарною, як вуголь чорною, до пояса довгою і випещеною бородою. Позір великих, карих очей був у пана Івана суворий, але вітвертий, сміливий, ясний, бравий, орлиний. Ніс у нього був тонкий, довгий і трохи-трішечки горбуватий, але гарний. Чоло він мав широке, дуже високе і вельми посунуте назад. Одно слово: Іван Петрович був немалим красуном. Він всіма, чи то чоловіками, чи то й жінками однаково, або жінками ще й більше, безапеляційно таким прославлявся. І Іван Петрович власно об тому був добре свідомим і що до того, то гордувався собою навіть не помалу, але ще й дуже. Та як же йому було і не теє, коли не дармож він був з армії; з простих поселенських, вічна їм памятка, кирасирів, не добиваючися сам ні скільки, а тільки з волі свого урядового панства попав до тієї ґвардії задля її там прикраси. Ось як! Бач, цар небіжчик Миколай I. любив мати перед своїми очима таких бравих юнаків і дуже кохався в них. Памятаю я, ще ось як памятаю, як кожний приїзд пана Івана до нашого повітового міста Купянки збаламучував сливе всіх мешканців там-тамошніх, бо був він задля всіх приємно дивовижним,

Колиж екіпажик у Івана Петровича по всяк час був новісінький, чистісінький, аж блискучий, а в нього запряжені були не прості коні, а якісь кінські феномени що до їхньої краси. Кінська упряж вся була у пана Івана така, якої ніхто ніколи на далеко навколо не мав, була вона не обнизана тільки, як звичайно, а прямісінько облита сріблом, та ще коли не позолоченим, то наведеним чернію. Бувало блисчить, дзеленчить, брязкотить, більше ще, грає все на конях, та й годі. На переді, бувало, сидить під лад панови такий красун молодий, та бравий, що хоч малюнка зараз малюй з нього. Одягнений був той візниця коли не в червону, то в блакітну, рожеву, а то і жовту, як коли і все різно, московську шовкову сорочку, а поверх неї ще і чорна бархатна безрукавка одягнена, на головіж низенький, кругленький, повстаний бриль з павячим пером. Держить бувало оттакий візниця у руках своїх, мало ким і бачені ще тоді по повітах, такі чи інші кольорові віжки, ледви, ледви спиняючи ними тройку, яка, як вихор, певно, як вихор, несеться, жене і якій, здається, не можна було й ціни знати. Дивляться бувало люди і не надивляться! Чудо та й годі! Побачити тільки, на одно було тільки те подивитися, які викрутаси своїми передніми ногами виробляє корінник, то і того вже досить, і то вже диво і описати того ніяким способом не можна; а пристяжніж ще на кайданчиках, що губи ними їм порозрізувано ледви аж не до самих ухів, як виплигують було та ще і позвивавшися, аж неможливо, наче ті гадюки, трохи головами до хвостів своїх не доторкуються.

— Дивіться бо! Он Іван Петрович! Он пан Петренко їде! — звертали увагу один одного Купянські мешканці, яким тієї години впадало бути на вулиці, хоч про те кожний з них і так у всі баньки вирячався вже, любувався і очей не міг відвести від пана Івана Петренка, що їхав так гарнобундючно.

(Дальше буде).

Домашній Фронт

Доглядайте за Своїм Городом Перемоги.

Не занедбуйте свого городу перемоги. Велика шкода, коли люди засіють свій город, з охотою, з захопленням, а потім не мають знання чи охоти, щобй доглянути за ним до кінця і зібрати врожай.

В часі війни не сміємо допускати такого марнотравства праці й матеріялу. Кожна городина має бути відповідно посіяна, чи засаджена, допильнована аж дозріє, своєчасно зібрана та зужита без марновання.

Памятайте, що продукти також є знаряддям війни; пильнуйте, щоби те знаряддя було використано проти „Осі". Отож доглядайте за своїм городом.

Якщо хочете плекати городину задля вітамінів, потрібних для здоровля, треба сіяти так, аби постійно було кілька родів цеї городини. Після йершого разу, знова сіяти.

а. Не сійте нараз надто богато якоїсь одної городини, щоби потім не змарнувалася і не довелося довший час сидіти без неї.

б. Щоби дістати найкращий врожай, треба пляноючи город знати дещо про те, як впливають місцеві умовини на зріст ріжного роду городини.

Наша Щоденна Їжа.

З пайкуванням багатьох харчових продуктів, а разом з тим з необхідности втримати здоровля і силу, мусимо звертати пильну увагу на нашу щоденну їжу. Департамент хліборобства нараховує сім ґруп продуктів, що повинні складати нашу щоденну їжу. В ґрупу 1: входить зелена і жовта городина; в ґрупу 2: помаранчі, помідори, „ґрейпфрут", сира капуста чи зелена салата; в ґрупу 3: картопля та інша городина і овочі; в ґрупу 4: молоко і молочні вороби; в ґрупу 5: мясо, курятина, риба або яйці, або замісць того суха фасоля чи горох, орхи, оріхове масло; в ґрупу 6: хліб, мука чи крупи; та в ґрупу 7: масло або марґарина. — (Б. В. І.).

Справа Транспортації в Злучених Державах

Змаґання за в т р и м а н н я транспортації на континенті Злучених Держав має сьогодня добрі наслідки. Одначе ті успіхи можуть бути не сталими.

Бюро Воєнних Інформацій є тої думки, що населення мусить мати загальну картину транспортації. Це потрібно для ліпшої співпраці населення з урядовими заходами про збереження ґуми та кращого використання автомобілів.

Для того, щобц подати відповідні факти, Бюро Воєнних Інформацій перевело докладне дослідження краєвої воєнної та цивільної транспортації.

В підготовленні цього звідомлення брали участь торговельні товариства, торговельні союзи, незалежні транспортаційні компанії так само як і відповідні урядові агенції.

Ось які були транспортаційні досягнення за пару минулих місяців.

1. Транспортація залізницями є значно краща, ніж була за останньої війни. Залізницями перевозяться війська і цивільні з вигодами та без запізнень.

2. Автобуси, трамваї, пасажирські авта та навіть вантажні, закриті авта перевозять робітників на фабрики та до дому.

3. Вантажні авта-холодільні, які звичайно верталися на захід і південь порожними, тепер везуть товари.

4. Авта-тенки перевозять значну частину нафти, яка за мирного часу привозилася водою. Нафтопровод, „Биг-Инч", що тягнеться з Тексасу на схід, вже доставляє 60,000 барил нафти денно до Норис Ситі, Илиной.

5. Баржи, що стояли бездійно, тепер перевозять воєнні припаси по річках і каналах.

6. Вантажні авта на великих шляхах, що звичайно поверталися порожними, тепер їздять все навантажені.

7. Літаки все ще перевозять пасажирів, правда згідно з першенством.

Як на відемний бік справи транспортації Бюро Воєнних Інформацій вказує в звідомленні на таке:

1. Наші засоби транспортації, за малими виїмками, зуживаються майже до краю.

2. Залізничі пасажирські ваґони, автобуси, приватні автомобілі, ґумові опони, ріжні частини, авта-тенки для нафти зуживаються. Замін робиться мало.

3. Брак людської сили все ще є поважним і може бути гіршим.

У звідомленні говориться, що дві ділянки транспортації, які залишаються пекучими, це є доставка нафти та доставка робітників на воєнні фабрики.

В звідомленні перестерігається, що для продовження теперішних досягнень необхідно втримати збільшений рух на залізницях та поширити ґрупове користування приватними автами, щоби не обтяжувати ще більше транспортової системи. — (Б. В. І.).

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

РАСОВЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ — ОБДУМАНА ЗБРОЯ НАЦІСТИЧНОГО ТЕРОРУ

Джозеф С. Грю, бувший амбасадор Злучених Держав у Японії, недавно сказав важну і цікаву промову через радіо. Він висловив признання непокірним мужчинам і жінкам в Европі, які хоч є звязані жорстокою націстичною дисципліною, є живим доказом невмирučости людського духа.

Амбасадор Грю згадав, що якраз трохи більше як десять років тому, в березні 1933 року, націстичний уряд видав наказ аби жидівські діти в школах сиділи окремо від інших учнів. Першого квітня того самого року було призначене націстами днем загального бойкоту всіх німецьких жидів.

„Це були одні зі злих предвісників гітлерівської влади", казав амбасадор.

„По тих ознаках ми моглиб", каже він, „якби були розважними вичитати смертний присуд і світову руїну на сторінках історії. Бо, як знаємо тепер, переслідування німецьких громадян жидівської віри не є просто злобною забавою брутальної націстичної юрби, ані не є трагічним, неминучим витвором загального воєнного стану".

Не можна не погодитись з заувагою Грю, що переслідування та намірене нищення жидівського народу в Европі від самого початку було і є тепер докладно обдуманою, розрахованою зброєю націстичного терору та намірeного панування світом. Гітлер добре розумів, що жидівський нарід буде одною з перешкод до його плянів завойовання світу. Переслідувалися християнські церкви, свобідна преса, робітничий рух, свобідна наука та освіта — всі культурні і гуманітарні сили в Німеччині. Але жиди були першими, що їх націсти виділили як своїх ворогів.

„На сьогодня ворогів націстичної держави нараховується тисяча мілюнів, які входять в склад Обєднаних Держав", казав Грю. З европейських жидів, яким Гітлер виповів війну в 1933 році, яких 2,000,000 депортовано або замордовано тільки протягом чотирьох років. Можливо пять мілюнів — не можемо точно знати — продовжують свій спротив в націстичній тюрмі Европи.

„Позбавлені всякої зброї, ожебрачені, голодні, вигнані й розкидані по незнаних тюремних таборах, непокірні мужчини і жінки окупованої Европи є живим доказам невмирučости людського духу. Якщо Гітлер колись мріяв про упокорену Европу, та мрія розвіялась. Так само як і байка про занепад Европи. Жертви Гітлера виявилися завзятими, розважними, здібними на безоглядну велику відвагу. Але людська витревалість має свої межі. Їх терпіння повинні бути спонукою до поспішности, все більшої поспішности.

„Одначе минулі десять років показали не тільки саме терпіння, але також відвагу та зрозумілу надію. Не тільки в новому світі, але також в европейських сусідних країнах, так само як в Африці й Азії европейські жиди мали можливість почати нове життя. До всіх тих країн вони принесли свої здібности, свій розум. Візьміть під увагу рішучу відвагу мужчин і жінок, які порвали віковічні звязки, втікаючи ночами через гори, уникаючи націстичної варти, ховаючися в день по лісах, полях, маючи перед собою постійну небезпеку, що їх можуть піймати, забити або відіслати назад, бо не мають документів, паспортів. Перемагаючи ті труднощі, перебралися до приязних берегів Британії, Палестини, Злучених Держав та наших сестер — Американських Південних Республик.

„Це є також певним виявом ідей на які провадиться ця війна. Що ця війна провадиться за великі ідеї, ніхто з нас не сумнівається, проте нам часом тяжко вкласти ці ідеї у слова, які в наш час мають нове значіння. На закінчення я хочу пригадати дещо з писань Томи Джеферсона, якого двісталітню річницю народження ми святкуємо цього року:

Вогні, що спалахнули 4. липня 1775 року надто розійшлися по світі, аби їх могли погасити хитрощі деспотизму. Навпаки, вони спалять ті хитрощі і тих хто їх творив. Я умру маючи надію, що світло і свобода поступають вперед.

Фліс.

НАЦИСТИ ВЧАТЬ НІМЦІВ, ЯК БУТИ „ВИЩОЮ РАСОЮ".

(ОНА). — Найновіше видання „Кракавер Цайтунґ" принесло поучення приїзджаючим до Польщі німецьким урядовцям, як вони повинні заховуватись, щоби поляки винесли враження, що вони належать до вищої правлячої раси. Німець завше мусить більше знати як поляк і тому жаден німецький урядовець не повинен признати полякови, що він більше знає, навіть якби це була правда. З поляками треба обходитися жорстоко, бо це є одинокий спосіб здобути собі від них признання. Цей народ дуже впертий і страшно зарозумілий.

В тім самім числі „Кракавер Цайтунґ" є статистика німецьких шкіл в Польщі, яка показує, що німці серіозно беруться німчити молоду польську ґенерацію. Для дітей німецьких переселенців й урядовців є цілком інші школи, до яких польська молодь доступу не має. Її вже змалку приучують, що вона є менше вартна і має бути німцям за послугачів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ОБУРН, Н. Й.

На Воєнні Бонди та різні цілі.

Коли читаємо наш часопис, що він пише про воєнні вимоги, як і довідуючись про те, що робить наша орґанізація, себто У. Н. Союз, в справі допомоги нашому краєви вийти з цеї війни з перемогою, то треба сказати, що з того всього члени дуже вдоволені й раді. Та тому і ідуть за добрим словом і прикладом. Ось і тому наше товариство, Запорозька Січ, відділ 283 У. Н. Союзу, віддало на зборах пошану головному урядови У. Н. Союзу за його добру і чесну працю, та рішено знову закупити того місяця воєнний бонд на суму $1,000. Відділ має теж спис своїх членів, що закупили бонди. Вони далі купують, але досі закупили на суму $9,300. З каси товариства закуплено досі бондів за $2,100. Значить разом у товаристві закуплено членами і товариством бондів на суму $11,400.

Ми теж не забули за Кампанію в справі Українського Музею і Бібліотеки в Стемфорд і виасигнували на ту ціль з каси $50.

З нашого відділу маємо теж чинних оборонців нашого краю, бо маємо в американській армії 38 вояків. Між ними маємо одного капітана, чотирьох секенд - лютенантами, шість стеф-сержантами, а крім того повно капралів. Значить і тут гарно списуємося. Віримо, що як усі будемо сповнювати свої горожанські обовязки в такий спосіб, як стараємось робити в нашім товаристві, та до чого накликають нас „Свобода" та уряд У. Н. Союзу, то пізніше і більше сміло будемо могли обстати і за нашими братами за морем. У тій вірі бажаємо з Великодними Святами усім нашим українцям в Америці всього добра та нового запалу до народньої праці й посвяти.

За Тов. Запорозька Січ: **Т. Олійник,** кошовий; **М. Вильчинський,** скарбник; **М. Курий,** ст., фін. секр.; **Е. Саварин,** рек. секретар.

ВУДБАЙН, Н. ДЖ.

З життя малої оселі.

Мало нас у тій громаді. Та тепер трохи життя ожило, відколи працює в громаді о. Михайло Левицький, що допоміг закупити три лоти під церкву, діставши їх за четверту часть ціни, і то на сплати, і то від жидівської компанії. Мейор місточка, д-р Левінсон, дав дозвіл на збірку в місті, а о. Левицький сам збирав і збирало Сестрицтво. Помогли теж сусідні громади. Таким чином закуплено будинок в Фенирсвил і перевезено до нас. І так маємо тепер церкву і галю, які треба ще викінчити, на що теж треба грошей.

Маємо тут відділ У. Н. Союзу, який розвивається досить гарно. Приготовляємося тепер до свята Прапора Служби. Наші хлопці майже всі в американській армії. Пані Мелання Цуцура зібрала $20 на А. Ч. Хрест, а пані Катерина Времіч скінчила курс Червоного Хреста. Громадяни Ющаки і Цуцури мають по чотирьох хлопців в армії. Через брак молодших сил тяжче і повести іншу працю, бо всі старші постійно працюють у фабриках. Ще згадаю, що заходом о. Левицького закуплено по два примірники Історії України і Богдана Хмельницького для Вудбайн Гай Скул Лайбрері. Ось тих кілька слів подаю, щоби знали, що й ми живемо та працюємо.

Американські і Британські Вояки Зєдналися в Північній Африці

Джозеф Рендел, зі Стейт Корнер, Айова, є типовим американцем. Тепер він є військовим сержантом, служить в частинах Дядька Сема в Північній Африці. Недавно він машерував до фронту з Ґафса до Ґабес, в Тунісі й на тім шляху здибав сержанта британської армії, Вилйема Бравна. В такий простий спосіб відбулась знаменита зустріч геройської Восьмої Армії ґенерала Монтґомери та Першої Армії ґенерала Патона.

Ця реальна єдність американських та британських частин була заохоченням воєнній силі союзників, що займає африканський континент та підготовляє місця, звідки має розпочатися інвазія контрольованої націстами Европи.

Свідки кажуть, що не занотовано того, що говорили американський та британський сержанти підчас тої історичної зустрічи. Вони стисли руки, обнялися в той час, як їх частини радісно, довго гукали, зрозумівши, що геройське зєднання союзних сил врештою доконано.

Але дві частини швидко створили масивну ґрупу і продовжували свій шлях на північ доганяючи хоч сильно побиті, проте все ще в порядку відступаючі частини маршала Ромеля. Націстичні та італійські частини щойно пару хвилин перед зустріччю американців з британцями відійшли тим шляхом.

Згідно з донесеннями, місце хвилинної зустрічи було досить спокійне. Відбулась вона на звичайнім битім шляху, в напів безводнім районі, в майже однаковому віддаленні від американської і британської бази.

Один обсерватор доносить, що британці направлялися на північ тим шляхом. Спереду кольони їхали панцирники.

Вони спинилися, як побачили напроти себе патрулю. Британський сержант Бравн почав розглядати через далекогляд. „То німці", гукнув він.

Але за пару хвилин інші вояки з його частини закричали: „Ні, Боже, таж це енки!"

Як частини спільно вже продовжували далі йти шляхом, італійські відділи, які ховалися вздовж шляху виходили поволі з корчів та добровільно здавалися.

Коли червоне сонце зайшло за ланцюх гір на заході, британські старшини зустрічали своїх американських союзників в Гафсі, де знова маяли прапори британської, американської та французької демократії.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У посмертній згадці про бл. п. Йосифа Брінґілевича з 12. квітня, подано, що покійний походив із села Білинка, а мало бути із села Велика Білина. Також подано імя дочки Параскевія, а мало бути Павліна.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 9. квітня 1943 р. помер

МИХАЙЛО МЕЛЬНИК,

член Бр. св. Стефана, від. 221. У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.

Покійний походив із села Годвишня, повіт Рудки, Галичина.

Полишив у смутку жену, дві доньки і два сини. Всі є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 12. квітня при участи родини, членів від. 221. У. Н. Союзу і знайомих, з української греко-кат. церкви св. О. Николая на український цвинтар.

В. Й. П.! Т. Шпікула, секр.

Дня 4. квітня 1943 р. помер у 61 році життя

ІВАН ЛЮСЬ,

член Бр. св. Петра і Павла, від. 220. У. Н. Союзу в Шікаго, Ілл.

Покійний походив із села Кусеничі, пов. Перемишль, Галичина.

Похорон відбувся 8. квітня, яким занявся уряд Братства, при участи членів і знайомих, в українській католицькій церкві Рожд. Пр. Богородиці. Поховано Його на цвинтарі св. О. Николая. — В. Й. П.!

Петро Жовнірчак, секр.

Дня 1. квітня 1943 р. помер у 64. році життя

ІВАН ҐУРКЕВИЧ,

член від. 24 У. Н. Союзу в Ренкін, Па.

Покійний походив з міста Єзупіль, Галичина. Полишив у смутку жену і 5 дітей. — В. Й. П.!

—o—

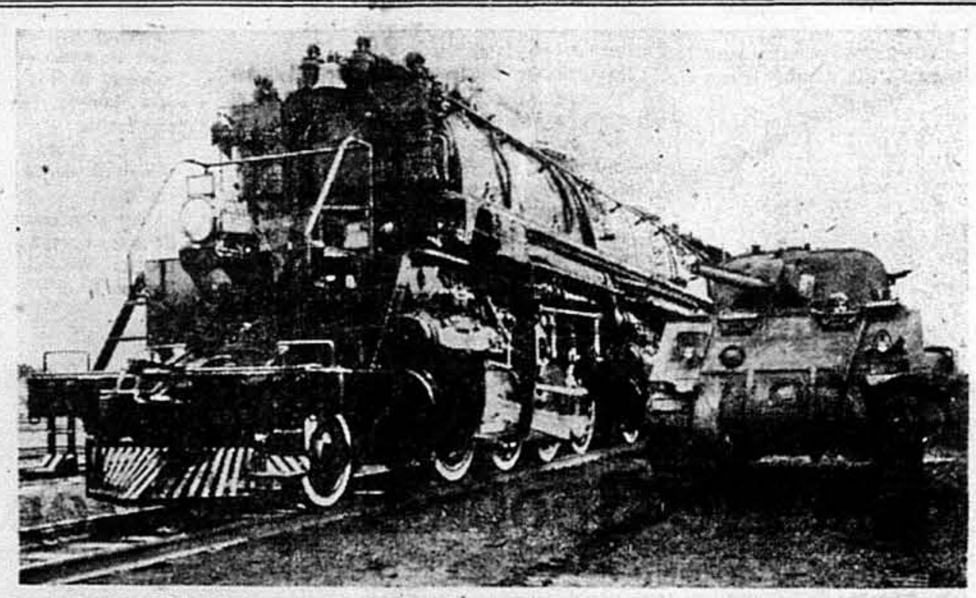
Дня 4. квітня 1943 р. помер у 51. році життя

ВОЛОДИСЛАВ ҐУРКА,

довголітній член відділу 24. У. Н. Союзу в Ренкін, Па.

Покійний походив із села Кракотівці, Галичина. Полишив у смутку жену, 3 сини і дочку.

В. Й. П.! М. Щур, секр.

УСЕ ДЛЯ ПЕРЕМОГИ. — Великанська льокомотива, придумана для вожения залізної руди в північній Мінесоті, може потягнути 140,000 фунтів ваги. Вона важить з тендером 1,000,000 фунтів. Повз „М-4", що стоїть коло неї, показується тепер добре в боях проти німців у північній Африці. Світлину знято в великих фабриках льокомотив Болдвина в Філядельфії.

ТАРЗАН, ч. 757. Жити або вмерти.

„Я буду царем острова, а ти моєю царицею", говорив Джеґер, сміючися й тягнучи Дарину до себе.

Дівчина аж здігнулася від дотику мерзенника. Її страх обернувся у гнів.

Вона вирвалася йому з рук, схопила столець і кинула його Джеґерови в голову. Столець поцілив і Джеґер скрикнув:

„Як я тебе схоплю живу, я тебе вбю!" З тими словами він замкнув засуву на дверях.